

DE LIEMERSE HERINDELING VOLGENS PRO DUIVEN

Op 3 juli 2025 heeft de gemeenteraad van Duiven de intentie uitgesproken om een gemeentelijk herindelingsproces aan te gaan met de gemeenten Doesburg, Westervoort en Zevenaar. Fractie BurgerBelangen (1), Fractie DOED (5), Fractie Pro Duiven (1) stemden tegen en willen uitsluitend een intensieve samenwerking.

Een dergelijke herindeling zou een grote gemeente vormen met ruim 100.000 inwoners. Rond de eeuwwisseling begon de provincie Gelderland al aan te dringen op grotere, krachtigere gemeenten. In de Liemers werd toen al voorzichtig gesproken over samenwerking, maar de lokale identiteit van de dorpen hield een echte fusie tegen. Duiven en Westervoort besloten medio 2014 intensief te gaan samenwerken onder de naam **1Stroom**. De actuele stand (maart 2026): alle vier de gemeenteraden hebben inmiddels een principebesluit genomen om te fuseren. Dit betekent dat het proces officieel is gestart. Pro Duiven heeft in de gemeenteraad van Duiven tegen gestemd.

Mogelijke voordelen volgens voorstanders: Kracht en Efficiëntie.

- Bestuurlijke slagkracht: Een grotere gemeente zit met meer gewicht aan tafel bij de provincie Gelderland, het Rijk en in regionale samenwerkingsverbanden (zoals de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen). Of de kleine kernen dan evenredig vertegenwoordigd worden is nog te bezien.
- Schaalvoordelen: Door ondersteunende diensten (IT, HR, belastingen) te fuseren, kunnen op termijn kosten worden bespaard, wat de lokale lasten voor burgers stabiel kan houden.
- Eén loket voor de Liemers: Voor ondernemers en ontwikkelaars is er één aanspreekpunt voor de hele regio, wat zorgt voor snellere besluitvorming over grensoverschrijdende projecten.

De Nadelen: meer afstand, anonimiteit en verlies van identiteit.

- Afstand tot de burger: In een grote gemeente kan de afstand tussen de inwoner en het gemeentehuis (letterlijk en figuurlijk) toenemen. Lokale belangen in kleinere kernen kunnen worden ondergesneeuwd door de belangen van de grotere centra.
- Verlies van identiteit: In een stad als Doesburg (met een historische stadstatus) of een dorp als Westervoort, maar ook Duiven leeft de vrees dat de eigen identiteit en cultuur verloren gaan in een groter geheel.
- Hoge transitiekosten: Een fusie kost in de eerste jaren veel geld. Systemen moeten worden gelijkgetrokken, personeel moet worden gereorganiseerd en huisvesting moet worden geregeld. Het duurt vaak jaren voordat de beloofde besparingen zichtbaar zijn.
- Verschillende DNA's: Doesburg is een historische stad, Zevenaar een groeiende regiostad, en Duiven en Westervoort functioneren deels als forensengemeenten voor Arnhem. Deze verschillende karakters én belangen kunnen leiden tot botsende prioriteiten..
- Duiven heeft een levendige en uitgebreide industrie en inkomsten moeten verdeeld worden over alle kernen in deze nieuwe Liemerse Gemeente.
- Zevenaar is op basis van zijn inwoneraantal en faciliteiten (ziekenhuis, de Turmac Cultuurfabriek en groot winkelbestand) de grootste gemeente en de vrees is dat het gemeentehuis ook in Zevenaar zal komen te staan.

Momenteel werken deze gemeenten al intensief samen op diverse vlakken, maar een volledige fusie blijft twijfelachtig volgens Pro Duiven.. De kernvraag is vaak: levert een fusie echt een betere dienstverlening op, of kan hetzelfde resultaat bereikt worden door simpelweg nog beter samen te werken zonder de eigen zelfstandigheid op te geven, zoals Pro Duiven voorstelde?

DE LIEMERSE HERINDELING VOLGENS PRO DUIVEN

Beoogde fusiedatum: 1 januari 2029.

Volgende stap: Er wordt nu gewerkt aan een herindelingsontwerp. Dit is een gedetailleerd plan waarin staat hoe de nieuwe gemeente eruit gaat zien (denk aan de naam, waar het gemeentehuis komt, en hoe de belastingen worden gelijkgetrokken). In oktober 2026 moeten de raden hierover beslissen.

Hoe denkt de politiek in de vier gemeenten over de herindeling?

Gemeente	Politieke houding	Belangrijkste focuspunt
Doesburg	Was de eerste die "ja" zei (juli 2025).	Behoud van de historische identiteit en cultuur van de Hanzestad.
Westervoort	Zeer positief; het besluit was begin 2026 een "hamerstuk" (unaniem).	Ziet fusie als noodzaak om kwetsbaarheid als kleine gemeente op te vangen.
Zevenaar	Grote meerderheid voor, maar wel kritische geluiden.	Focus op de centrumrol en zorgen dat de lasten voor burgers eerlijk blijven.
Duiven	Voorstander, maar lokale partijen (zoals Pro Duiven en andere lokale partijen) zijn kritischer en hebben tegen gestemd.	Nadruk op behoud van de sterke logistieke, financiële en economische positie. Tegen hogere lasten voor inwoners.

1. **Doesburg:** De strijd om de historie

Doesburg was de eerste die formeel instemde, maar de lokale Stadspartij (de grootste in de raad) is fel tegen het opgeven van de zelfstandigheid.

Hun focus in de campagne van 2026 is het behoud van de unieke status als Hanzestad. Zij vinden dat Doesburg meer verbinding heeft met de Achterhoek dan met de Liemers.

2. **Westervoort:** De unanieme ja

In Westervoort is er de minste weerstand. De volledige raad stemde in januari 2026 voor het principebesluit. Men ziet de fusie hier vooral als een reddingsboei: Westervoort is te klein om alle nieuwe rijkstaken (zoals jeugdzorg) nog alleen te kunnen dragen. (Pro Duiven: moeten wij dat dan doen?)

3. **Zevenaar:** De grootste partner

Zevenaar als grootste gemeente is de 'natuurlijke' trekker van het proces. Partijen als de VVD en het CDA willen snel doorpakken. Echter, de partij WijZZ (5 zetels) is kritisch en wil eerst keiharde garanties dat de lasten voor inwoners niet stijgen door de schulden van andere gemeenten.

4. **Duiven:** De gezonde partner

Duiven staat er financieel erg goed voor. Lokale partijen eisen dat de sterke economische positie van Duiven direct terugvloeit naar lokale investeringen in Duiven, Groessen en Loo.

Hieronder zie je de actuele cijfers van het inwonertal per 1 januari 2026 (bron: CBS):

DE LIEMERSE HERINDELING VOLGENS PRO DUIVEN

Gemeente	Inwoners (1 jan 2026)	Verhouding tot de regio
Zevenaar	45.570	De grootste; ruim 47% van het totaal.
Duiven	24.856	De tweede gemeente; stabiel rond de 25.000.
Westervoort	15.250	De kleinste gemeente van NL. qua landoppervlakte
Doesburg	11.172	De historische stad.
Totaal (Nieuwe Gemeente)	96.848	Na de herindeling.

Om de fouten uit het verleden (zoals bij Haren of de Hoeksche Waard, waar de herindeling geen succes was), te voorkomen, hebben de gemeenten Duiven, Zevenaar, Westervoort en Doesburg in hun principebesluit van begin 2026 een aantal "harde garanties" en uitgangspunten vastgelegd:

1. Introductie van "Dorpswethouders"

De garantie: Elke wethouder in het nieuwe college krijgt een specifiek aantal kernen onder zijn of haar hoede (bijvoorbeeld: één wethouder is het vaste gezicht voor Groessen, Loo en de wijk zuid in Duiven).

2. "Lokaal blijft Lokaal": Dorpsbudgetten

Om te voorkomen dat al het geld naar grote projecten in Zevenaar gaat, wordt er gewerkt met dorps- en wijkbudgetten.

3. Financiële "Huwelijkse Voorwaarden"

Duiven staat er financieel sterker voor dan bijvoorbeeld Doesburg of Westervoort. Om te voorkomen dat Duiven "de gaten van de burens dicht", zijn er afspraken gemaakt over de vermogenspositie.

4. Er komen servicepunten of "digitale loketten met hulp" in de verschillende kernen. Voor een paspoort of rijbewijs moet je nog steeds dichtbij huis terecht kunnen, ook als de burgemeester officieel elders zetelt. (Pro Duiven ziet dit als een probleem, want dan moet iedere bewoner wel digitaal-vaardig zijn én het ICT systeem moet functioneren).

Het is de vraag in hoeverre deze ogenschijnlijk sympathieke maatregelen van de grond komen en of zij op termijn effectief blijken om de inwoners vertrouwen te geven over de herindeling.

De weerstand van **Pro Duiven** samengevat in drie kernpunten:

1. "Geen kat in de zak kopen" (Financiële vrees) Pro Duiven benadrukt voortdurend dat Duiven financieel de "gezondste partner" aan de Liemerse tafel is.

- De partij vreest dat de goed gevulde algemene reserves en het spaargeld van de gemeente Duiven na een fusie direct worden gebruikt om de tekorten of hogere schuldenlasten van Zevenaar, Westervoort (OZB + 14%) of Doesburg (OZB + 10,3%) op te lossen. Pro Duiven eist dat het geld dat door inwoners van Duiven is opgebracht, ook ten goede moet komen aan projecten in de eigen kernen (zoals nieuwe woningen).

2. Verlies van de "Menselijke Maat"

- De partij waarschuwt voor de gevolgen van een gemeente met meer dan 100.000 inwoners. Onpersoonlijk bestuur: Pro Duiven stelt dat een "supergemeente" onvermijdelijk leidt tot een anonieme bureaucratie. Inwoners van Groessen of Loo zouden hun directe lijntje met het gemeentehuis kunnen verliezen. Er is vrees dat ambtenaren in een centraal kantoor in

DE LIEMERSE HERINDELING VOLGENS PRO DUIVEN

bijv. Zevenaar de specifieke problemen in een Duivense woonwijk niet meer kennen of begrijpen.

3. Alternatief: Samenwerken i.p.v. Samenvoegen

- Pro Duiven is voor intensieve samenwerking. Hoewel de partij tegen de grote fusie is, houden we de deur voor een intensievere samenwerking met Westervoort op een Liemerse kier. Wij zien een nauwer verbond met de directe buurman als natuurlijker dan opgaan in een groot blok met Zevenaar en Doesburg. Zelfstandigheid als kracht: Pro Duiven vindt dat Duiven groot en krachtig genoeg is om zelfstandig te blijven, mits er slim wordt samengewerkt op onderdelen zoals IT of specialistische zorgtaken.

N.B.

Westervoort: Juist omdat Westervoort zo weinig fysieke ruimte heeft, is het voor deze gemeente bijna onmogelijk om nog grote nieuwe woonwijken of bedrijventerreinen aan te leggen zonder over de grens met Duiven of Arnhem te gaan. Dit gebrek aan "groeiruimte" is een van de belangrijkste redenen waarom Westervoort zo positief tegenover de fusie in de Liemers staat.

Doesburg: Historisch karakter: Men is bang dat de specifieke behoeften van een historische stad (zoals monumentenzorg en toerisme) ondergesneeuwd raken in een gemeente die gedomineerd wordt door de groei-ambities van Zevenaar en de logistieke focus van Duiven.

Zevenaar: Om de volgende fase van "Zevenaar Verder Oost" (duizenden extra woningen) te realiseren, is een gemeente van 100.000 inwoners overtuigender om bij de minister in Den Haag aan te kunnen kloppen voor infrastructuurgeld. Mocht Zevenaar deze wijk(en) mogen ontwikkelen en het aantal inwoners stijgt vervolgens fors, dan zal het bestuursevenwicht met de andere 3 gemeenten uit balans raken, wat nadelig kan zijn voor o.a. Duiven.

Woningbouwplannen 2026-2030 Zevenaar_Duiven_Westervoort_Doesburg		
Gemeente	Doelstelling tot 2030	Belangrijkste Project 2026
Zevenaar	~1.500 woningen	Woonpark BAT (Fase 2)
Duiven	~700 woningen	Plakse Weide / Biezenkamp
Westervoort	~570-740 woningen	Start Westervoort Noord
Doesburg	Enkele honderden	Uitbreiding Beinum / Wemmersweerd

Bronnen:

- <https://gelderland.notubiz.nl/>
- <https://www.duiven.nl/gemeentelijke-herindeling>
- <https://www.binnenlandsbestuur.nl/bestuur-en-organisatie/vier-gelderse-gemeenten-zetten-stap-richting-fusie>
- [Kennisgroep Pro Duiven](#)